

CARUCIADA

ROMÂNII SEMEULUI

SĂPTĂMÂNAL DE ORIENTARE POLITICĂ ȘI SPIRITUALĂ
ANUL I Nr. 18 Director. MIHAIL STELESCU Apare JOIA

Fata care spune... NU

Vaida — Noo! nici acum nu mă vrei?!

Semnează:

Mihail Stelescu, Const. Caragea, Sergiu Lecca, Dem. C. Milozi, Const. Barcaroiu, Mihai Ștefan, Stan N. Iorga, Cristian Sârbu, Mircea Mateescu, Marius Bejan, Ion-Aurel Manolescu și Alexandra Talex

SPORT — CRONICI — MARGINALE

pagini

JOI 4 APRILIE 1935

2 Lei

ANCHETA NOASTRA

Răspunsul unui cititor-prieten

1) Eu citesc „Cruciada” pentru că e revista sufletului meu, căndela dragostei de pământ, nervul sângelui valah și în plus o conduce Mihail Stelescu. Am garanții destule și ca mine cred, cinci mii de suflete.

„Cruciada Românișmului” nu mai poate fi întrecută.

2) Toate rubricile îmi sunt necesare. Ele plămădesc nezarurile neamului meu ărosit. Ele îmi sunt semnalul de alarmă. Pentru menținerea lor semnez cu amândouă mâinile.

3) Am și o părere în contradic-toriu, dar nu cu „Cruciada” ci cu d. Panait Istrati. Sentimentalismul lui e excesiv. Umanitarismul atinge marginea firii. Eu cred că neamul meu a ajuns la capătul suferințelor și orice blândețe și bunăvoință îl poate prăpădi.

Sunt pentru un pumn, alături de prietenul Talex. Pumnul dat la inimă.

4) Partidule politice se macină și mor. Chiar cele de nuanță (intârziată) naționalistă se vor mistui în flăcările victoriei noastre finale. Tot ce-i politic, e perimat și absurd.

5) Organizațiile naționaliste mă rețin puțin.

Intâi e vorba de L. A. N. C., organizație cu trecut, activitate și

luptă, condusă cu perseverență de inima lui A. C. Cuza, care a făcut progrese evidente ce reține atenția și seriozitatea ne bucură. Ne bucură mult de tot.

Pe planul doi vorbesc de o legendă. Vreau să o spulber. Vreau să spun de „Garda”, care moare și se predă stie ea cui...

„Legionari, ridicați-mi case și biserici căci mare va fi răsplata voastră în legiune. (Un picior...)”

Mă doare sufletul dar o spun deschis. Ambitia, lăcomia și vanitatea unui om (dacă a fost om) a distrus o idee, un ideal și o muncă.

Legionari, veniți pe câmpul libertății. Fiți mândri de voi. Pășiți voinicește peste hoit. Vă așteaptă câmpiile mănoase ale patriei și altarele sfinte ale sufletului.

Veniți aici unde vin și eu la „Cruciada Românișmului” avansa de tinerețe pornită sub flacăra și energia sulletească a lui Mihail Stelescu ce va cuceri mâine zorii de lumină ce se abat peste stântul nostru pământ.

6) Mișcările de stânga îmi sunt vrăjmașe până la sânge, căci ele îmi distrug ce am învățat dela mama: pe Dumnezeu și familia.

ION T. HAGIU
Plătărești-Ilfov

Galati - viitoare metropolă

„Galati cari ar fi fără umbră de indoială una din cele mai prao-gioase capitale ale lumii, așa cum e așezat cilare pe patru provincii, la întretărirea a trei fluvii, cu Brateșul într-o coastă, cu miracolul Delta în față, cu mânăii Dobrogei la porțile orașului în cântător pe vremuri de pace, inexplicabil în zile de război...”

N. D. COCEA
(Pentru un petec de nenreață)

Galati, oraș cumplit de negustori. E așa de veche lozinca aceasta a lui Nemțeanu încât nu mai poate corespunde azi, realităților. Dealtfel e o caracterizare ușoară — atât de ușoară că nu spune nimic pentru un om serios.

Am pomenit totuși de Nemțeanu, numai pentru a justifica motivul acestui reportaj, care în ciuda concetățenilor mei nu e cel așteptat — adică a lui Nemțeanu, ci al unui contemporan cu ochiul mai vigilent, mai optimist și mai îndrăgostit de natură.

Și-acum... putem porni obiectivi dela Brateș la Dunăre și de aci la Siret ori la Prut, ca astfel să străbatem mizeria periferiilor animația centrului, fervoarea portului; fabricile, instituțiile, vapoarele, magazinele — tot ce poate fi mai interesant pentru cititor în acest port cu veleități de metropolă.

SEZOANE

Ca un divertisment, înainte de a privi oamenii și locurile, cred n' merit să vorbim puțin și de climatica în care se desfășoară viața portului. E interesant. Fiindcă la Galati, clima variază dela sezon la sezon și e în strânsă, în foarte strânsă legătură cu activitatea locuitorilor. Iată de exemplu

vara. Când în alte orașe de provincie, viața e lăncedă, aproape stearsă în patriarhalitate ea, când mai toate casele au storurile trase și locatarii plecați în vacanță; când stațiunile climaterice și balneare, pe deoparte tipă de veselia amatorilor de distracții iar pe de alta clocește boala celor ce stau cu un picior în groapă: când peste tot e inactivitate — Galati plinescete de atâta muncă, de atâta febrilitate. Se munceste aici, în timpul verii, până la sleire. Da, se munceste. Dela negustorul angrosist până la hamalul quasi nudist, toată lumea e cuprinsă de febra muncii. Rada portului e suprăincălcată. Vapoare vin, descarcă, încarcă și pleacă. Oamenii aleargă din zori, dela patrucinci până seara la 7-8 când centrul orașului intră în acțiune. Incepe să fie animat și șgomotos. Orice s' ar spune, vara e prin excelență sezonul muncii. În acest anotimp Galati ating tensiunea cea mai ridicată — o spun negustorii și n'o neagă hamalii. Dar aci n'am vrut să prezentăm decât vara — despre muncă vom vorbi într'un capitol special.

Și acum toamna. Dacă arșițele se mențin, luni'e Septembrie-Octombrie nu înseamnă decât o prlungire a verii cu aceeaș muncă, cu aceeaș beție marinărească și nocturnă. Toamna. Adevărata toamnă începe însă, din momentul când ceața cuprinde vâzduhul și intoaie ciolanele golaniilor întârziată în port. Atunci navele de mare tonaj ăcolesc gurile Dunării, de frică să nu fie surprinse de ingheț. Ceața, care în acest sens, e un avertisment pentru vapoare și totodată și tristețea speriată ce apare pe fețele oamenilor din port. Bine că toamna vine de obicei, tocmai prin Noembrie-Dece mbrie.

Iarna. Ați auzit desigur, spunându-se cu spaimă: „Dunărea a inghețat — portul a murit”. E atâta plictis și atâta decrepitudine iarna, în Galati, încât pe drept cuvânt merită epitetul de „sezon mort”. Se șomează pe rupte și nimeni nu e vesel.

PRIMAVARA

Dacă sufletul meu s' ar putea descărca aci tot, tot... mi-ar trebui zeci de pagini. Nimeni nu își poate închipuși viața, tumultul

bucuriilor, realizarea speranțelor, împlinirea așteptărilor — minunea luminoasă a primăverii Galati-or...

Evenimentul cel mai important al anului, pentru lumea muncitoare a portului, îl constituie fără pic de indoială „plecarea Dunării”. Așa numesc oamenii porturilor masa de ghiță, ruptă dela maluri și pornită în blocuri enorme, la vale.

Pentru hamali mai ales, cari toată iarna s' au luptat cu mizeria, evenimentul i-a proporții demit. Ei nu înțeleg sosirea primăverii prin apariția ghiocilor sau a violetelor — ci numai și numai prin „plecarea” Dunării. Să așști, să vezi bucuria pe care o transpiră figurile acestor muncitori, e imposibil de a te abține să nu jubilezi odată cu ei, sosirea primăverii. E bucuria religioasă infuzată de mediu, de eveniment.

Anul acesta am avut marele noroc să iau parte la o astfel de rară comunune a bucuriei.

Când Dunărea s' a mișcat înainte de plecare, mai întâi svăcînd ușor apoi huruind din in-

cheieturi, nu erau pe mal decât câțiva oameni cari își făceau obișnuita promenadă tristă — prom-nada așteptărilor.

Și atunci am observat. A fost ciestul chiotul de bucurie al unuia din acești vagabonzi, ca toate cafețele, cârciumile și birourile din port, să debordeze o lume pestrițată moralmente dar comună prin fericirea identică din ochii ei. O lume care a inundat în câteva clipe malul Dunării și a comentat până târziu „plecările” din anii trecuți. Amintiri, vrsuri, glume. — tot ce viața simplă a acestor oameni a strâns în decursul vremurilor, își găsește târgul de desfacere aci — azi, când blocurile de ghiță își iau adio dela trăire. E o veselie generală, ca la o petrecere cu vin, între hamali ghidușari.

Și poate, oamenii portului sunt mai băți azi, de fericire decât altădată de vin...

Seara, Dunărea a început să clipocească ca în serile de vară și oamenii încă, tot nu se îndură să părăsească acest mal minunat al Dunării bătrâne...
DIMITRIE ROȘCA

Cine conduce presa ieșană!

Presa este o mare citadelă care poate să dărâme sau să clădească orice după voia celui ce o conduce.

Ea este exponentul principal în derutarea sau informarea opiniei publice.

Prin ea se transmite știri universale, provinciale sau locale. Dar cu toate că obiectivismul trebuie să fie condita ei, totuși este pusă în slujba hărțiielilor politice sau individuale, astfel că adevărul este denaturat, servind interesul.

De remarcat că presa în majoritate este în mâna antiromânilor, cari abuzează de acest mijloc de informație, transformând-o într'o armă arabilă de distrugere. Puținele ziare românești puse în slujba țarei, nu pot reacționa deoarece celelalte ziare țipă și împroșcă cu fel de fel de invective.

Presa antiromânească alarmează în mod abuziv, încordând nervii opiniei publice. Voiu da aci numărul ziarelor din orașul Iași și precum și numele directorilor și ziaristilor mai importanți ca să se vadă cine informează și cine conduce presa ieșană.

Sunt următoarele ziare „Lumea”, director Jean Hefter al căru: frate Alfred Hefter a fost expulzat din țară. Flavius (Nai-man Iosif), Paul Lazăr, V. Brayer Fundoianu (pseudonim), Gall (Segal), Lelyon (L. Lazarovici), „Lumea”, director Alfred Taxier.

„Ziua”, director Maur Săveanu (pseudonim), Beno Causansky, Rabin M. N. Gutman, dr. Stein, E. Arici (pseudonim), Al. Vifor (pseudonim), D. Milnitzer,

„Noutatea” director Jean Melle (pseudonim).

I. Anestin (pseudonim), V. Orleanu (pseudonim),
„Opinia”, director C. R. Ghim-ba roman.

I. L. Basarabeanu (Leon Le-wensohn).

I. Berg (pseudonim), Admar (A. Marcovici).

Ros. Trandafir (Rosenthal), C. Vlad (Carol Cohn), Henry Burileanu (Hary Burăchson), Dan (pseudonim).

„Politica”, director L. Paul (Paul Leibovici).

„Momentul”, director avocat Spiegler (actualmente sub conducerea unui comitet, deoarece av. Spiegler își ispășește cele 8 luni de închisoare pentru săvârșirea mai multor violuri).

„Tribuna Evreiască”, sub conducerea unui comitet.

„Caradașca” director Lazăr Marcu.

Pentru ca acești antiromâni să inducă în eroare opinia publică au luat drept mască pseudonimul românesc (numele adevărat în paranteză).

Printre toate aceste ziare și fi-țiuci pline cu otrăvă avem fericirea de a menționa săptămânalul „Pamflet” al cărui director d. Cosma Damian cu un ales mănunchi de tineri — elemente de valoare — prin scrisul viu și îndrăzneț și-a croit și format o adâncă simpatie în rândurile ieșenilor.

Mai apare „Glasul Studențimeii” sub conducerea d-lui Toma Băltătești, un vajnic apărător al intereselor studențesti.

PETRE P. NICOLAU
Coresp. Iași

Casa eroului din Vladimiri

La marginea Cernetului, fostul târg, reședința județului Mehedinti înainte de Severinul de astăzi, se găsește sub poalele unei deal, cula căpitanului de panduri Tudor Vladimirescu — revoluționarul erou — care cu ai săi oțteni, s' a răscolit contra pacoștei și urgiei grecești.

Casa în care, Domnul Tudor, va fi locuit o bună parte din sbuciumata-i viață și în care își va fi făcut multe planuri mărețe, această casă care la răzmerita dela 1821, era plină de arme nemtesti, aduse de eroul din Vladimiri în schimbul turmelor de porci ce le trecea el peste granita apropiată, servește astăzi ca oricare alta de conac la mai nu știu care moște de pe aci.

În plus, pe lângă asta, mai este într'o stare dezastruoasă și deplorabilă aproape să se năruiască, hărne șparte, acoperis rupt, cărămizi goale, roase de anenții naturii, toate stau să se fărâșureze din zi în zi.

O lume întreacă care a trecut pe aci, se întrebă nedumerită ce-i cu casa aceasta, cui ar trebui să aparțină și în posesia cui se află, cum ar trebui să fie înarziată și conservată și în ce stare se află acum.

Mă gândesc cum a pierit orice pic de simț de inițiativă și dreptie vederi, atât din partea statului cât și din a particularilor, iar dacă se mai învete cineva, care ar vrea să facă ceva este neînțeles și ne băgat în seamă de o lume care are numai grija stomacului. În legătură tot cu figura mărețată a eroului oltean, câțiva „înși” din Severin, cari mai au respect și recunoștință pentru Domnul Tudor, au luat inițiativa de a ridica o statuie căpitanului de panduri, în „Lunca Padegului”, locul de unde s' a dat primul semnal de răzvrătire al poporului contra grecoilor. Dar glasul lor răsună în pustiu, fiindcă nu sunt auziți și înțeleși de nimeni.

Știu într'o vreme — nu de mult că d. av. C. Nistor actual-mente deputat, pe când era pri-mar al Severinului intenționa

să răscumpere casa și s'o dea în seama primăriei T. Severin.

Mai știu că d. profesor Iorgo a călcat odată și în Cernet, vizitând bisericile de aci, ba pe două le-a și declarat monumente istorice; la casa eroului, nu s' a îndurat să se ducă.

Mă întreb dacă acea „Comisiune a Monumentelor Istorice” care se spune că are în seama sa restaurarea, conservarea și mai știu eu ce, a monumentelor noastre din bătrâni, știe orice cerva de acest monument național.

Mi-aduc aminte că mai anul trecut, statul a luat pe socoteala sa câteva case. Într'una se învase nu știu ce adunare națională de pe vremuri, iar una era locuinta cutărui om politic atăzi apus.

În numele localnicilor cât și a multora cu respect și voitorii de mai bine, rog cu insistență să se ia notă de cele de mai sus și să se aprofundeze chestiunea de cei în măsură și de cei care se mai cred competenți.
ION C. GHERGHINESCU

Din Brăila

STUDENTESTI. — Cercul studentesc „N. Bălcescu” de la Universitatea Mihaileană Iași s' a întrunit pentru a-și alege comitetul de conducere pe anul în curs, precedentul fiind invalidat de Rectorat.

Sedința a fost prezidată de d-l prof. universitar Ștefan Berechet. După discuții contradictorii, comitetul de anul trecut părăsind ostentativ sala ca toate insistențele depuse de d. prof. Berechet, care a făcut apel la spiritul de solidaritate a taturor. Urna a declarat aleși pe colegii Gheorghevi G. Mihăilescu, Dumitriu, Bucur, Filip, Moceanu și Moldoveanu.

Se dă ca sigură alegerea d-lui prof. universitar Șt. Berechet ca presedinte onorific, precum și a colegului Dumitriu ca presedinte activ.

Urăm nouului comitet spor la muncă.
GRIGORE D. TIBERIU

La 7 Aprilie a. c. se deschide
expoziția de caricaturi
NEAGU
în sala MOZART
Str. Const. Mille, 4

Salarizarea clerului

Portret

A sosit vremea să se discute public și leașa, care se cuvine unui slujitor dela altar. Punându-se, în același timp, de către mulți întrebarea: dacă mai e cazul sau nu să se plătească de către stat salariile clerului.

În această chestiune care, oricât ar părea de rusinoasă pentru biserică (știți cu toții acuzația banală că preotul „nu trebuie să ceară bani, fiindcă are destul“), prezintă totuși un interes deosebit, mă declar categoric împotriva salarizării clerului de către stat.

Și să mă explic:

1. Mai întâi, Biserica lui Hristos nu trebuie să aștepte nimic de la trecătoarele formații guvernamentale sau de stat, fiindcă ea e pe deasupra popoarelor și retrasă din cloaca mișmelor politice. Nu trebuie să-și pună încrederea în lume, în cei cari-i sunt protivnici.

2. În al doilea rând, statul, în orice vreme, a fost lipsit esențial de preocupări religioase, necum creștine. Pentru el a existat ori când interesul unei morale laice, conventionale și false. Cel mult, dacă statul a arătat cândva un interes religios și a dovedit oare care simpatie, acestea s-au datorit unui plan draconic de utilizare a Bisericii în manevrele politice.

3. În rândul al treilea, mă gândesc la statul nostru însuși, care n-a avut în trecutul vremii nicio grijă pentru buna întreținere a Bisericii lui Hristos. Cu toate că, martoră ne stă istoria, slujitorii altarului au slujit cu sârg pentru întremarea sufletească a poporului și au mărturisit sincer, în epoci de restricte, oferta materială a Bisericii, dându-i toate averile pentru fericirea țării. Ori când, deci, duhul protivnic al statului a împăienit mințile conducătorilor politici și i-a impus conștiința atacul necredincios asupra vieții bisericești.

4. Iar în al patrulea rând, dăm drept pildă cazul tuturor preoților, cari și-au pus nădejdea în partidele politice, așteptând dela ele ajutorarea materială necesară în situația săracă a Bisericii. Iată avem atâția clerici, episcopi și preoți, cari sunt înscrși și lucrează efectiv în partidele politice, ajungând de cele mai multe ori la părăsirea toată a obligațiilor sacerdotale. Stă pe buzele oricui numele multor preoți „de seamă“ din vremea noastră, cari activează pentru victoria partidului și-și lasă în paragină oficiul de preot.

Ei bine, toți acești preoți, cari între noi fie vorba numai pentru fericirea Bisericii nu s-au înscrși în partidele politice, n-au realizat nimic bun pentru cler, dar absolut nimic în latura pozitivă. Au făcut mai rău.

Oamenii politici i-au folosit în frontul de atac mârșav, obligându-i la orice inscenări electorale și de propagandă. I-au silit să-și târască prestigiul în noroiul partidelor politice și să-și uite de îndatoririle supremei slujiri preoțești pentru mirosul aromatic al „clocanului“ sau pentru sunetul metalic al obiectelor zărnite.

Și după toate aceste împotmorniri în balta unei false politici, după urma căreia, de sigur, s'au ghiftuit haiducii noștri clerici, când a venit vremea să se ajute Biserica, ei au tăcut chitic sau au bălăbanit ciudat, ridiculizându-se și neaducând nici un avantaj. Cel mult, compromiterea totală a clerului în fața lumii și debandada coruptoare, în lăuntrul Bisericii.

Iată de ce scriu împotriva salarizării clerului de către Stat (și în definitiv, ca să termin odată cu nătângii, cari mă tot săcăie, de ce scriu la Cruciada românismu-

lui) și de ce cred că preotul n'are nevoie de „pomana“ materială a statului.

Cunosc și eu argumentul că statul e dator să întrețină Biserica, ținându-se în seamă contribuția impresionant de mare din partea ei, la opera de îndurare a poporului.

Dar asemenea contribuție nu obligă întru nimic statul, fiindcă Biserica în realizarea acestei îndatoriri se află numai de adevărata cale creștină. Ea nu face altceva decât să asculte de comandamentul superior de orientare evanghelică. Statul nu poate fi acuzat formal de necredință, fiindcă el este un derivat al planului demonic și, ontologic, e necesar perpetuu, ca un corectiv al dezertării creștine.

În altă parte stă vina, și din altă cauză se află clerul nostru în impas material. Vina se găsește în primul rând în Biserică. Clerul și-a părăsit obligațiile de jăruire teofilă, mistuindu-se personal pentru păgădașii adeptilor. Nu s'a mai văzut rod bogat și păcate felurite au năngărit sufletele celor înlugati la sarcina predicării.

Din această cauză oamenii politici au scotit religia un „bazațel“ spiritual sau „opium“ pentru popor, iar pe vestitorii acestei „minciuni“ i-a descalificat și desconsiderat la orice cauză.

Tot acți stă și cauza lipsei de salariu just și meritat care ar trebui să dea clerului. Biserica, prin reprezentanții săi, n'a știut să convingă și nu și-a cucerit legal un drept de asistență materială.

De aceea e nevoie de o reabilitare a prestigiului creștin și se impune o purificare a fondului clerului.

Numai atunci, statul se va simți dator la întreținere.

Până atunci, să se înceapă de către cei aleși din cler detronarea celor sus puși, cari s'au mârșit pentru un blid și-au vândut scumpetea Evangheliei. E necesar un studiu de autojudecată și de tărie a cuvântului predicat.

Și vă asigur că în acest chip, fiecare făcându-și datoria, nu va muri nici un preot de foame, iar Biserica se va arăta absolut de folos în viața acestei țări.

MIHAI ȘTEFAN

C A R N E T

Despre amintire

UNEORI noi oamenii știm să ne plecăm în fața trecutului și știm să poposim — mai mult sau mai puțin sincer — lângă ceiace se poate chema OMAGIU. Această ingenucheră a noastră în fața vremii se cheamă, poate legitim, ADUCERE AMINTE. Și se poate traduce — mai pe larg și mai adecvat — cu o conțopire a noastră cu acea negură de întunerec și de uitare care este trecutul. SUVENIRUL este pentru noi o lunetă prin care putem se-urta zările viitorului. Așa cum prin prezent putem căuta și afla suvenirul, așa prin trecut aflăm viitorul. O situație de paradox, care ar avea, privită superficial, aspect de non sens, dar care în realitate, ne oferă binecuvântarea unui popas sincer lângă odihna de azur a gândului din noi...

VEDEȚI, aducerea aminte este pentru toaleta sufletului nostru, oglinda prin care omul de azi din noi își întâlnește privilegiile cu cele ale omului de ieri din noi. Această cântare a noastră de către noi înșine este motivată evident, prin REGRET. Căci regretul nu este nimic altceva decât o prefață pe care i-nima noastră o semnează pentru cartea amintirilor ei. Amintirea, această soră a tristeții și a toamnei pornește de lângă regret. Trăește PRIN regret. Și marele merit al nostru este că știm să regretăm. Știm adică să nu uităm. Știm să iubim zilele prin care am trecut cândva și care alcătuesc ceiace se cheamă TRECUT.

Trecutul nostru și al sufletului din noi...

Amintirea nu este nimic altceva decât trăirea nouă a unei clipe trecute. O reînnoire, o reîmprosperare, o învioreare a unui moment închis în veșnicia uitării. O efemeră întoarcere lângă tristețea noastră prezentă, a unei bucurii sau a unei tristeții de altă dată...

Fiecare amintire începe cu un „cândva“ sau cu un „mi-aduc aminte...“ Și fiecare amintire trăește prin surpriza cu care știe să mângâie sufletul. Unul din frumosele merite ale acestei surori a noastră este tocmai acest INEDIT patriarhal, cu

care știe să-și întovărăsească în totdeauna falfăitul sosirii.

Amintirea este o tristă fluturare de batistă după un tren plecat fără țintă însă pentru totdeauna, unde de unde nu se mai poate întoarce niciodată și unde îl învălește marama cerință a uitării. Trenul acesta imaginar, este trecutul nostru. Și în totdeauna, copiii bătrâni fiind, e place să ne bucurăm amurgul cu această jucărie stră-rămată de vreme...

AMINTIREA înbește toamna și pacea. Îi plac liniștile de iatace și rafturile de cărți ale bibliotecilor. Dorește flacăra focului din cămin și ploaia ce bate cu degete de lacrimi în fețe... Domnișoarele de dinainte de război ale iatacelor noastre, o presau la oaltă cu sărutări și petale de trandafir între filele romanelor sentimentalolacrimogene... Anatole France unul din marii ei amantați o iubea lângă „Hamilear le roi somno-lent de la cité des livres“...

Amintirea urăște un singur lucru: uitarea...

VEDEȚI, amintirea — acest unic balsam hărăzit tuturor rănilor sufletești — ne învață să ne căutăm și să ne dorim pe noi înșine. Inbită de poezii, de toamnă și de lună această soră a noastră nu cunoaște și nu va cunoaște niciodată ceiace se cheamă atât de trist uitare. Pentru că în totdeauna un gând de primos și de dragoste îi va dori prezentă mângâierea mai caldă și mai bună decât o lacrimă...

ION-AUREL MANOLESCU

BRANCUȘ

Instantaneu periferic

Amiaza unei zile de Mai. Căldură calmă. Vedere pitorească de mahala străveche. Prin curți cu garduri știrbe profund tăcerea doarme. Trezită doar de-un câine ce latră'ntr-o ureche.

Gingașe rindunele de puf ca niște funte. Alunecă grăbite pe sub salcâmi în floare. Din ale căror ramuri se scutură pe uliți Bucăți de umbră verde și broderii de soare.

Incovoiat din umeri, spre sâmp, un plop subțire Abia mijind în zare — o dungă nichelată — Pășește printre case purtând în cap cu trudă Căciula somnoroasă a unui nor de vată.

Pe sărării de aer trec fluturi de olandă Și pentru că e ora când lamea muncitoare, În cete scorojite de fumul din uzine Și-a infundat necazul prin cărciumi populare

Induoșată parcă, departe în surdina, O caterincă, 'ndrugă romanețe demodate Și răsăfându-și trupul de atlas senin, prin arbori, Alene bate vântul din aripi parfumate.

CRISTIAN SARBU

Din volumul PAȘI SPRE LUMINA

CIMITIR

LUI ARTUR ENAȘESCU

Să mergem suflete de-acum, Spre cimitir. Spre casă... Iar loc de n'om avea pe drum, Ne'om izbăvi! ce-ți pasă! De-ai fost un stârv, cinstit sau ești Menit autopsiei...

Cea mai banală din povești, E soarta poeziei.

STAN N. IORGA

Bibliografie

■ Primim:

GRAIUL NOSTRU, organ independent de cultură și informații — Tighina.

BRavo, apare săptămânal la Arad.

SOLIA DREPAȚII, — Orăștie. Nr. dr. Aurel Vlad.

GLASUL MUNCITORULUI ROMAN, organ al sindicatelor naționale din Banat.

GRAIUL ROMĂNESC, organ de afirmare național-creștină

GURENTUL NOU, organ cultu-

ral de informații și luptă antirevizionistă.

CUVANTUL SATELOR, săptămânal din Timișoara.

ALBINA, foaie săptămânală pentru popor.

BIBLIOTECA METRAPHISICA revistă de filosofie și etică spiritalistă. Apare la Craiova. Director: Mihail Drăgănescu.

SUFLET NOU, foaie independentă de luptă spirituală, culturală, politică. Apare la Comloșul-Mare.

Cărți. Probleme. Idei

Acceptția Spiritualității Ochii Maicii Domnului

Aupra spiritualității în sine și rostului ei într-o mișcare socială, păreri sunt diferite. La noi în gazetă chiar, un tânăr prieten și colaborator a și formulat următoarea convingere personală: Spiritualitatea e activitatea pur teoretică, realizată de spirit cu ajutorul uneltelor sufletești... Intelectul de rasă nu poate contribui cu nimic în opera socială, pe motivul că spiritualitatea e lipsită de asimilare, de acceptare în forul intim al umanității...

Ceeace se desprinde, pozitiv, din suscitările rândurii este o convingere a multora dintre intelectuali că spiritualitatea este improprie socialului atât prin definiție cât și prin aplicare. Adevărurile pure, frumusețile transfigurare și judecățile sistemelor filosofice spun accepția sunt făcute nu pentru asimilarea de către sufletul brutal și simplu al masei. Dimpotrivă, asimilarea le atrage nonvaloarea. Aceste produse ale spiritualității își au o circulație restrânsă la un număr de intelectuali rafinați și ele marchează doar progresul gândirii omenești de-a lungul veacurilor.

Desigur, o fărâmă de adevăr este și în această eronată convingere. Adevăr, numai în aceea că nu vom concepe niciodată spiritualizarea colectivului, til-măcându-i texte filosofice sau făcându-l părtașul emoțiilor estetice, de o puritate și o ascuțime, posibilă numai sufletelor de elită. Massa este un conglomerat de suflete diferite în construcție și comenzi, căreia trebuie să-i dai numai ceeace trebuie să-i grăbească afinarea sufletească nicicum să i-o încurce. Deci, nu de vulgarizarea spiritualității teoretice pure este vorba. Ci de o orientare a preocupărilor intelectualilor unei țări după realitatea etnică sufletească a locuitorilor acelei țări. Adevăr inclusiv o tendință și de ameliorare sufletească-intelectuală a masei.

Să fim mai clari.

Ne plângem astăzi, toată lumea și la orice ocazie, că vremurile în care trăim decăd în fiecare moment din cauza unei prea destrăbălate și inconsistente vieți sufletești a Națiunii. Ceeace se uită este că ne mulțumim numai cu rechizitori și nimeni dintre cei chemați nu-și fac un rezumat al existenței lor sociale, spre a căuta de nu cumva cangrena pornește și dela ei, oarecum. Un lucru însă este cert, dacă în țara aceasta stările de dezvoltare socială s-au înrăutățit, de vină în primul rând sunt intelectuali. Tot ceeace a avut neamul acesta, floare a sensibilității și gândirii sale, dela răș-hol încoace s'a datat la acte publice, compromițătoare care au născut regule și imitari, în masă.

Spiritualitatea țării noastre s'a dovedit poate prea socială. A iubit mai mult viața mărșă-villor și a căpătârilor publice, decât singurătatea creativă a cărților și experiențelor. Spiritualitatea românească, dela răș-hol încoace, afară de câteva excepții — a imitat forme de cultură și viață din Apus, nesocotind prin asta puțința de adaptare și vitalitate a sufletului românesc. „Modele“ din viața

frivolității publice, ne-au bân-tuit și pe cea spirituală. (E de ajuns să reamintim simbolismul, modernismul suprarealist, sau proustianismul, — forme de exprimare care au izolat spiritualitatea noastră într-o singurătate hilară, — nici de cum una de reconstrucție social-națională). Spiritualitatea românească era datoare ca până acum să soluționeze teoretic toate nedumeririle sufletului românesc de azi.

Ceeace s'a făcut este inutil de reamintit. Menționăm numai că intelectuali au otrăvit și mai mult viața publică dela noi, compromițând în același timp și accepțiunea pură și sublimă a spiritualității.

Acestea fie zise ajungem la aceleși puncte de vedere, cu cele ale lui Panait Istrati, exprimate în articolul: Acțiune și spiritualitate. Intellectul-Hebea a dominat societatea omenească, a speculat suferința mulțimei, numai pentru buna sa stare personală și a trădat în final nu numai ideile ei însăși frumusețea și acuratețea sufletului omenească.

În cadrul acestor realități, CRUCIADA luptă pentru o orientare spirituală, intim plasată în social. O spiritualitate, care pe lângă rostul său pur-teoretic, mai are și pe acela de a educa pe om, ameliorându-i sufletul, cât și o încercare de ridicare a nivelului educației și percepției sale, actuale. Numai făcând operă educativă, — într-un început — deci pregătind elemente trainice, curate, și noi, ne vom putea permite, mai apoi, să agităm cu folos ideal. Să le evoluăm prin discuții și contribuții personale.

Practic și imediat rolul spiritualității românești este: educarea neamului. De a-i valorifica muchile și adâncimile, a-i

lărgi orizonturile și a-i căuta forma exprimării în universalitate.

Pentru aceasta se cer oameni bine pregătiți. Suflete masive, deprinse cu o etică a vieții și a faptelor, larg-vizionare — personalități în accepția reală a cuvântului.

Tragedia aplicării tuturor bunelor doctrine, de până acum, a fost OMUL. El a îngenușiat adevărurile, le-a întunecat seninătatea, compromițându-le definitiv. Se cuvine deci, ca cei mai buni dintre noi, să ne îndrepte pe toți ceilalți, să ne SILEASCA efortul ameliorării. Pentru că mai, mai buni, mai luminați și mai umani, viața va putea să se mai continue, fără catastrofe. Iar sufletul omenească și înscrie biruința nemuririi asupra tuturor celor trecătoare.

Am mai spus-o și altă dată: la această gazetă, politicien și spiritualul își INFRATESC EGALITATE forțele în vederea unui scop suprem: SPIRITUALIZAREA ORGANISMULUI COLECTIV, CARE E NAȚIUNEA. Metodele de lucru nu vor sta nici în credința unei acțiuni, năprasnice și entuziaste, după cum nici în filosofia inactivă a unei spiritualități resemnate. La baza oricărei mișcări sociale trebuie să stea o spiritualitate activă. Laboratorul supremiei chinușe, care emite rezolvări și trasează căi, imediat politicienului organizator. Imbinând aceste două forțe sociale, politicien și spiritualul, într-o colaborare mutuală și cu orizonturi precise, putem obține cele mai bune și mai valabile prefaceri sociale.

De altfel aceste lucruri, le-am discutat în coloanele acestei gazete, în cadrul articolului POLITIC și SPIRITUAL, la care trimitem pe cetitor.

ALEXANDRU TALEX

Marginale

■ D. G. M. VLĂDESCU, romancierul de largi resurse și bine cotate realizări, va tipări pe curând o nouă carte: REPUBLICA DISPERAȚILOR. Editura care va lansa această nouă viguroasă epică a d-lui Vlădescu este PRINCIPELE MIRCEA, bine cunoscută cititorilor de când cu editarea romanului MENUETUL.

■ D. STELU TRICOLORU a comis noui indiscreții poetice, pe care le-a înmănușiat într-un proaspăt volum, pe nume: DUHUL SACRELOR UMBRE. Despre această peltea patriotardă și pe care VREMEA o lauda, anonim, deunăzi — n'avem de marturisit decât regretul că neroziile nu se pot sancționa și mai altfel, decât zăbindu-le binevoitor și cu multiple sensuri.

O „monstră“, (sic!) pentru cititori:

„Zbor nebun spre cer“: acesta este dorul.

Cu care este zămislit aviatorul; Sezând călare pe lungile aripe

Gata'n orice clipă viața s'o risipe. Sau alta.

Pornind pe jos spre cer se'nalță ca un zmeu

Când cade mort în jos, el este semizeu! (sic!)

Sau, instârsit.

Si cum trupul viu nu zace

Sintem hărăzili de Domnul

Să ne bucurăm de pace

Numai când ne țură somnul...

Păcat! vorba unui confrate, că ne-a furat și pe noi somnul! Altfel! Altfel „geniul poetic“ al d-lui Stelu Tricoloru ne-ar fi ocazionat multe regrete și blasfemii, asupra existenței hârtiei, tiparului și preu grosului obraz al v-nora dintre contemporani...

■ A apărut numărul pe Aprilie al revistei tinere: GAND. O recomandăm cu căldură.

■ La Craiova apare, surprinzător de îngrijit: JURNALUL, cotidian de după amiază, sub direcția d-lui Mihail Vasilescu.

■ Nu recenzăm decât cărțile și periodicele trimise la redacție.

Cunoașteți tragedie mai mare decât lacrimile unui om care n'a plâns niciodată? Ați trăit un moment mai sguduitor de cât acela pătruns de geamătul înăbușit și umed de duloșie, al unei forțe, care totdeauna a scăpărat fășii de spirit dar nici odată nu și-a surprins emoția? Emoție, n'a vrut să aibă, și a respins-o, creînd prin glasurile de metal ale sarcasmului și ajutându-se de întinericul mat și vacuu al răsăririi voluntare.

Răsărire în contra cui? În contra nimănu. Răsărire în duh.

In duhul meu...

„Inefabilul de acolo, din el, s'a vrut obiect, Doamne! S'a dorit fierbinte la lucru și lămurit. Și spațializat. Impotriva Ta nu m'am ridicat nici când, Dumnezeu meu. Am vrut să știu și m'am isbit de talazul nepuținții mele. Iar neastâmpărul din spiritul pe care Tu mi l-ai dat, mi-a biciuit odihna. Și firea a cerut să plesnească. Seta mea era atât de mare ca să Te am, încât faptul că Te-ai ferit de mine era să mă împingă în fierca desnădejzii. Și atunci mi-am amintit de văpaia pe care mi-o dăduseși de mult, la începutul lucrurilor. Și am iscat-o nu împotriva-Ti, dar ca să mă multimească pe mine, Doamne. Am iscat-o dureros și cu scâncet, deși am răs. Iar versul spiritului meu a iese sudalma (Știi, Doamne, sudalma pe care timpuri au priceput-o ca atare și au învâțat-o pe de rost și o recită. Ei nu te cunosc nici pe Tine nici pe mine).

Lumina care să-mi orbească sponul din suflet, n'am văzut-o de nicăieri, Stăpâne. Iar slova mea era înfiorată de mărciața în mîntului ce nu mi se releva. (Iar să a intervenit gloata și s'a bucurat de vioiciunea dictiunii mele. Au jubilat foș și mi-au conferit merite de-ale lor).

Apoi mi-ai turnat, pe nădele, din licoarea îndoelii de mine însu-mi. Mă pomenii mai neștiutor ca oriundă. Adunând ca petele plânsului meu de-o viață, împletii din ele un sinaur suspin. Pe care l-am topit în poveștea lui Will și a Sabine și a lui Tile, fiul Tău.

(Cât vom râde împreună, Stăpâne, văzându-ți credincioșii ce rău știu să te caute printre rândurile cărții mele).

Scânteia celui mai pur dintre sentimente, a scăpărat pe cel mai dur silax: pe sgra duhului meu, Doamne.

Maica Ta prea Curată m'a pri rit blajin și mi-a picurat în can dola revoltii mele o lacrimă de ceară.

Atunci Te-am cerut și Te-am cântat din nou, Doamne...

Dar nu! Nam zis bine. Mai ales, n'am spus tot. „Ochii Maicii Domnului“ nu este doar punctul final (ori de suspensie) al unui spirit eroic. Mi s'a părut că găsesc acolo însuși actul de prezentă al calității umane. Nastrată prin sentimentul — străbătut de zări cerești — ce vinește adânc și tainic nevoia afectivă a pruncușii cu harul — cu sens divin — al Maicii prea iubitoare. Are, cartea d-lui Tu-

dor Arghezi acel sâmbure de permanență și de vecinicie care sparge efemerida vârstelor sau procesul spiritual al unei generații. Și le transcende. În romanul acesta nu-i nimic care să privească tonul, timpul și culoarea. Nimic chiar de social. O continuă purgă, o pimenire de duh, care vine de dincolo, din hotarul celor nepiritoare.

Ia ascultați ce spune doctorul Ax:

„Noi 70 de ani figurăm un animal de sine stătător și anarhic, dar restul timpului, vecia, îl viețuim în criterii, difuzați în conținutul sensului...“ (1)

Viețuim difuzați în conținutul sensului... Da, desigur. Tot astfel cât a supraviețuit Sabina în amintirea lui Tile și cât i-a încărcat spiritul de conținutul sfânt al unui sens etern ce ține de dimensiunea de bază a vieții și a omului.

„...In mocirla cimitirului desvelit nu mai avem ce căuta...“ (2) Cheamă-ți copilul Sabino. Mai că prea Curată!

Tile, maica ta cea bună te cere și te merită. Pe când lumea de aici îți pângărește traiul prin vecinătatea ei. Ochii tăi, înmuiați de roua lacrimilor Ei trebuie să se întâlnească cu aceea ai căpitanului Horst, pe fi-la aurită a Bibliei ce l-a vrăjii de ființa mamei tale dragi:

„...Cine vine din pustietate sprijinită pe brațul iubitului ei? ...“

Pune-mă pe inima ta ca o pecete, pe bratul tău ca o pecete. Căci dragostea e tare ca moartea. Flăcările ei sunt nemistuite. Nici Potopul nu le poate nici stinge, nici îneca“ (1).

Cine vorbea de scopurile artei? Și-mi spunea de aderența ei cu solul?

Să citească romanul d-lui Arghezi, ca să priceapă că extazul ce-ți aduce adevăratul creator înlocuiește de departe și din plin, stropul de tendință ce poți stoarce dintre paginile celor prea mulți ambițioși să scrie.

Se va mai convinge și de lipsa de vremelnicie a frumosului.

MIRCEA MATEESCU

- 1) pg. 86.
- 2) pg. 177.
- 1) Pg. 129.

MARIUS

Revoltă

Scrisoare deschisă lui Corneliu Codreanu

Nu-ți scriu această scrisoare ca unui particular și nici ca un dizident sau ca un om care de răfuit o nemulțumire cu tine.

Îți scriu în numele unui tineret care te-a crezut mai mare decât ești și de care ți-ai bătut joc deși el te ridicase pe umerii și pe mormintele lui. Îți scriu ca un om ce am crezut o clipă în vorbele-ți mincinoase, dar care n'am înțeles să mă înham la carul tău de sânge, pentru a promova un criminal. Am stat alături atâta timp cât ai reușit să ascunzi micimea sufletului tău.

Când te-am văzut de aproape m'am îngrozit și azi iată-mă lărași pe linia inițială a curățeniei absolute, a atitudinii dărză și demne pe care ai murdărit-o o clipă.

Tu, numai tu, ai murdărit-o. Cei care au mai rămas în jurul tău te cred încă sincer, căci ei au sufletul curat, și de acela te mai urmează.

Dar căți și dintre ei nu stau zdrobiți suflându-ți de deziluzia ce le-a dat-o idolul lor.

Și de acest lucru sânt și eu vinovat. Te-am ridicat în ochii lor, am mințit ca să creez un mit de pae.

Te-am cântat, înșelat de făcându-ți cuvintele tale. Le-am dat exemplu nebunia mea în lupte. Azi au dreptul să vină să-mi ceară socoteala de ce i-am dus pe drum greșit.

Ai mințit dela început.

Când te-ai separat de Profesorul Cuza ai spus lumii că te separi pe chestiuni de principii. Realitatea este că nu ai reușit să te alegi deputat la Puterea cu ocazia primelor alegeri în care a participat L. A. N. C. Mai mult, anumite certuri familiale între familia ta și a profesorului Cuza, au adus schisma dogmatică. Și în plus ambiția ta desartă. Încă fiind în Ligă formaseși „Legiunea”.

Iată realitatea și nu minciunile care le-ai debitat.

În „cărțile șefului de cuib care este o plagiatură” după „Călăuza Legionarului” scoasă de un prieten al meu, ai pus pe același plan de dușmănie și pe eu și pe comunisti. Se vede că este o ură ceva mai mare decât teoretică.

Dar relativ la cărțile șefului de cuib e bine să ne oprim puțin.

Toată cărțile e în afară de cele plagiate, o educație specială făcută și la tot pasul repetată, ea „legionarului” să nu creadă nici mort că „marele căpitan” ar putea vreodată greși. Tot ce se va auzi e taxat cu anii înainte drept calomnie. Ba mai mult, ai căutat să infiltrezi în sufletul tinerilor ce te-au urmat fraze ca acestea: „Legionarii vor trebui să meargă uniți chiar pe un drum rău”. Strănică educație pentru folosul personal.

Cine nu crede, să le controleze. Să citească atent și va vedea adevărul.

Și apoi cum ai debutat! Primul județ organizat din care s'au risipit băcții ce-au ridicat apoi mișcarea, a fost Covurlandul, județ organizat de mine, când nici nu ne cunoșteam încă. Primele cântece au înflorit acolo pe malul Dunării, ca și primele cuiburi de băcți. Așa au făcut și alții în alte părți.

Numele tău popularizat cu mare meșteșug cu ocazia procesului Manciu se răspândise și reclama mare.

După cum mai toate femele încălță azi ciorapul „Adesgo” căruia i se face atâta reclamă, așa voiau și oamenii conducători pe „Codreanu” căruia tot atâta reclamă i se făcuse. Ți s'a filmat nunta, botezurile, căsătoriile și câte altele. Iată deci secretul unei ascensiuni rapide. Iar noi cei tineri văzându-te pe al alb sau negru, cu crucea în rână (ca la Cahul) vedeam re-
alându-se basmele și poveștile

din cărți și te urmăam din romantism.

Dar visul a trecut, ca orice vis. Au venit realitățile.

Vaida Voievod îți compunea primul manifest al Gărzi de Fier și-ți dădea bani să faci divertismente politice. A declarat-o chiar Domnia Sa la procesul de anul trecut. Iar „legionarii” călătoreau pe căile ferate cu foi gratuite dela ministrul de interne. Știi, dintre acelea ce-mi dădeai ca să aduc Gălățenii la Iași?

Și în timpul acesta tunai și fulgerai în contra celor ce mănâncă banii statului. Iar noi „tâmpiți” credeam că așa e bine, că doar așa ne spuneai.

Și astfel eu permise libere pe căile ferate colindam țara „la luptă”.

Și se lupta într'adevăr. Și eu jandarmi dar și cu băutura.

Sistemul de educație al tău și al tatălui tău, au vîțiat atâtea suflete curate. Toți eram târați în mocirla imoralității. Unii ne-am salvat la timp, alții... îi plâng, dar nu ei sânt vinovați.

Și fiindcă-ți scriu deschis îți voi vorbi tot deschis.

Din această scrisoare tineretului are de învățat ce se ascunde sub pulpanele cămășilor naționale de paradă, cât și al surtucului nemțese pe care îl porți astăzi.

La Agapia, la Sfânta Mănăstire Agapia am primit în suflet prima lovitură și zdruncinare a încrederii mele în virtutea ta și a celor propovăduite de tine.

V'am văzut desfrânați în ultimul hal. Atâta decădere din partea ta care te închini făcându-ți în atâtea evlavie, e o crimă. Maicile erau pentru „mușchetari” — după cum mi se predica să fiu și eu — desfrânații lor.

Dece n'am plecat de atunci? Pentru că eram cu toții amețiți de mirajul „mușchetăriei” și a victoriei de mâine. Doar cărțile de căpătâi ale tineretului recomandate de tine erau: Cei trei

muschetari și altele de același soi. Și era normal să caute toți să oue în practică lectura!..

Și tot astfel ai început munca „constructivă”. Nu pentru construcție ci pentru reclamă. Când s'a pornit la făcut digul dela Vișani se stia bine că nu va fi permis, totuși s'au trimis tineri acolo ca să fie stâlciți în bătaie pentru reclama ta.

Așteptai în Gară la Buzău și când ai fost informat că au început bătaile ai sters-o la București. Strănic „Căpitan”.

Incepusem să te cunosc, te priveam mai atent.

Ți-aduci aminte că și atunci când am vrut să depun „Crucea dela Eroul necunoscut” peste capul tău, în ziua depunerii crucii ai fugit la Iași!

Peste tot ne-am bătut și au murit legionarii Pentru tine.

Tu veneai în urmă să te ovaționeze lumea la procese sau să-i îngropi.

La Teiuș cădeau băcții, la Mihalți, iar eu treceam printre gloanțe și tu stăteai după perdele într'o casă din oras.

La fel ai făcut și la Reșița și peste tot. Unde e curajul de „Căpitan”? Unde e comanda ta? Dacă ești o stea predestinată poți înfrunța și moartea.

Nu mai lași fug de ea.

Știu că-mi vei spune că în 1925 ai făcut un act de vitejie. Nu e cazul să-l discutăm. Ne lovim de autoritatea lucrului judecat, dar acolo n'a fost vitejie, ci ură personală și dorința de afirmare.

Dar așa cum ai fost mut pe terenul faptelor, tot așa și în Parlament.

Dacă ești un așa mare „Căpitan”, de ce n'ai zdrobit prin discursurile tale Camera? Cine te-a auzit?

Iar eu care vorbeam îți devenisem pai în ochi. Ți-aduci aminte ziua când tatăl tău mi-a spus că de aceea vorbești, deoarece intenționez să iau sefia Gărzi de Fier? Se vede că și tatăl tău își dădea seama de ce calități trebuie să dispună un

conducător. Invidia incoltise în sufletul tău. Ți-am oferit demisia mea. N'ai primit-o pe motivul că „ce va zice lumea”; iată ce te interesa. De atunci ai căutat mereu să scapi de mine. Te incomodam. Nu mai eram entuziasmul orb de al-tădăta. Vedeam și ceream lămuriri. Le-am căpătat tot îndirect.

Ai început să-ți apropii oamenii deochiați și ariviști. L-ai adus pe Virgil Ionescu, fratele vestitului Barbu Ionescu, care după unii s'ar numi Marcu Leobovici.

Acest om a devenit mâna ta dreaptă. L-ai făcut șeful Dobrogei. Iar el drept mulțumire ți-a adus fonduri dela Malaxa et Compania. Ai mai luat dealtfel bani și dela alții. Opream și din diurnele parlamentarilor bani.

Din totalul de 120.000 de lei lunar ai pus 80.000 de lei și achitai din ei datoriile familiei tale. Cred că nu e cazul să specificăm nume. Chiar unul din aghiotanții tăi încă existenți: Neculai Totu, era foarte contrariat de ce faci cu banii. Lucruri mici, murdare, dar de aci se desprinde omul care ești, în mare.

Ai dus un tineret la groapă și pe altul la răpă.

Înainte de dizolvare ți-ai trimis pe unul din ciracii tăi să trateze cu Victor Iamandi ca apoi după 3 zile să fi dizolvat.

Trec peste epoca acelor frământări de tristă amintire. Dar un fapt e de reținut. În timp ce toți stăteam la Jilava și în alte închisori, tu te adăpostai la o doamnă. Era o persoană dușmănoasă acțiunilor tale. Cum de v'ăți împăcat așa de bine? Ce poveste ești gata să mai inventezi și asupra acestui fapt? Eu știu o lozincă: La dușmni nu se doarme, când camarazii suferă afară.

Și apoi la proces! Ești singurul care din toți ai spus un câțorie „Nu”. Ești singurul care nu știi ce să mai jertfești ca

să te aperi de perspectiva puțin surzătoare. De curând m'ai făcut „trădător”. Atunci la proces, care din noi doi era? Cine din noi doi a avut mai mult sentiment camaraderesc?

Ai fost așa de mic. Și mai sperii să conduci o țară? Află că România nu e o țară de nebuni.

Atunci te-am descoperit complet și ai simțit-o. Voiam să țiip pe față și intervenai prin alții ca să tac.

Totuși am început să țiip și vroiam primenire de aer. Ori revnire la linia morală ori trebuia să te părăsesc. Ai simțit și ți-ai dat seama că mulți vor fi aceia care te vor părăși. Și eu vechea-ți artă de a taxa orice adevăr ce te-ar supăra de calomnie, iar pe col ce te atacă de a-l socoti vândut, în fond când tu erai acela, ai început atmosfera de defăimare a mea. Ne-reușind ai pus pe Generalul Cantacuzino să mă trimeată la R-Vâlcea și știe Generalul ce vorbe mi-a spus atunci! Am plecat. Am fost arestat și condamnat la 1 an jumătate închisoare, iar tu ai aranjat așa fel ca să se descopere un complot pus la cale de mine în contra ta. Astfel legitimai că afirmațiile mele erau tendințe de distrugere a ta Personală.

Dar pentru prima dată în viața ta acest complot l-ai montat prost, poate fiindcă era contra ta. Așa albă cu care a fost cusut s'a văzut dela distanță.

Toată mascarada de proces și declarații ordonate te-au făcut tot pe tine de rău.

N'ai reușit atunci să asmuți ura vreunui legionar contra mea ca să mă împuște, CACI ASTA URMAREAI. Atunci ai început educația legionarilor în acest sens. Posed toate ordinele tale date, toate instrucțiunile de ură contra mea. Pregătești după sistemul tău o crimă prin sugestia maselor. Dar iată că se mai găsește și câte un suflet mai simplu care desvăluie deodată tot planul tău.

Ca o verificare eu urmărești cu orice preț să mă cumperi sau să mă distrugi e venirea unuia din frații tăi la mine ca să medieze o împăcare între mine și tine. Ce căuta un frate al tău în casa mea dacă într'adevăr sânt ceceae spui?

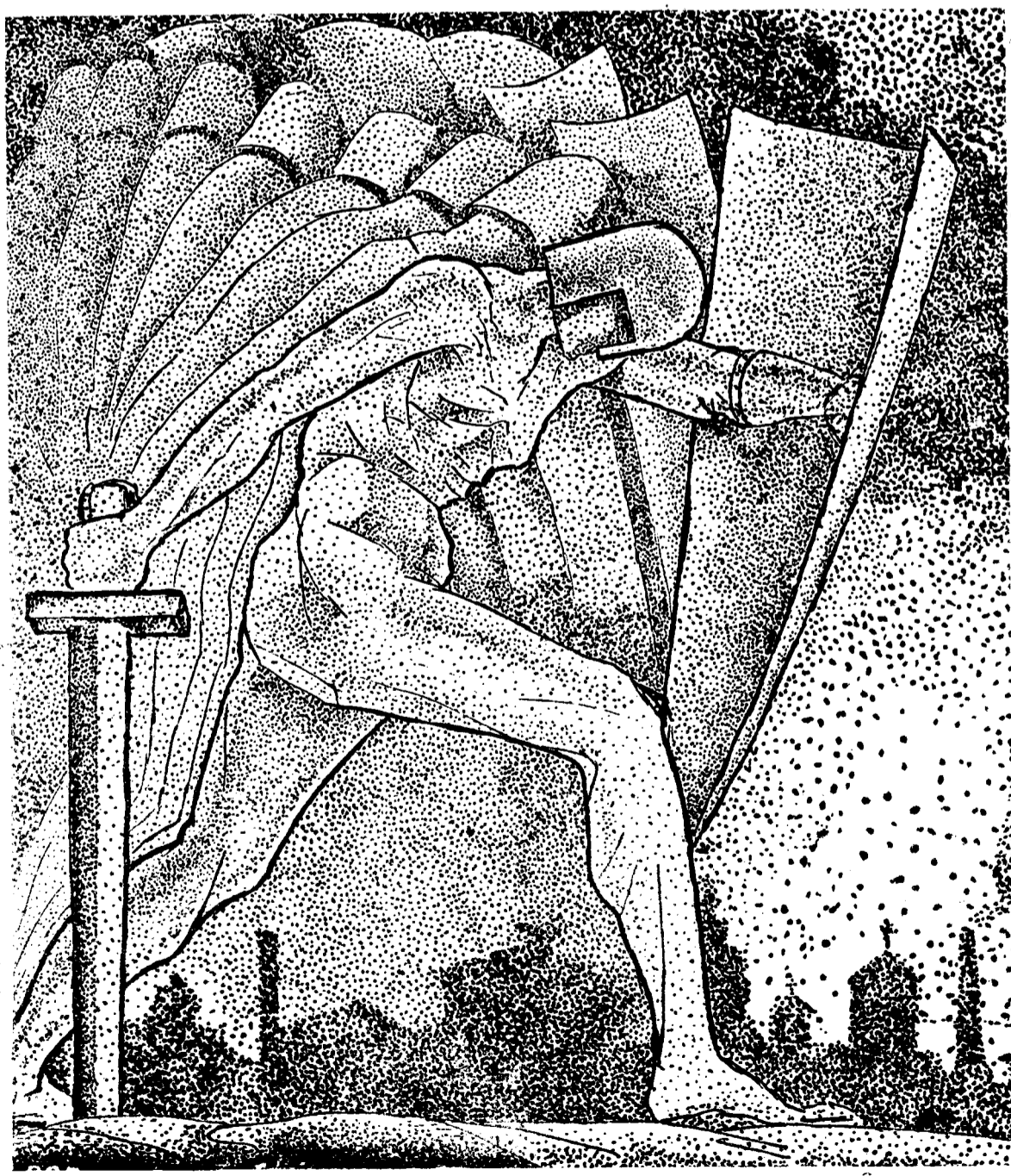
Eu i-am spus trimisului tău care căuta să fie diplomat, că nu voi împăca cu tine dacă arzi ce iubesti și vei iubi ce ai ars”.

Azi, după ce vezi că mediațiunile nu ți-au reușit încerci ascunarea mea. O știu. Mi-o spun cei ce asistă la ședințele tale, mi-o spun cele două trei scrisori semnate de intimii tăi, o știe toată lumea, îți cunoaște mentalitatea.

Iată de ce îți scriu. Vrei să omori fizic? Nu mi-e teamă de glonțul de otel, deoarece știu că numai cu el mă poți omori, eu însă am gloanțe care te omorâ moralmente și află că nu le-am tras încă pe toate.

E lupta cam inegală o recunosc, dar e frumoasă între întuneric și lumină. Vîno de ai curajul și mă împușcă singur, nu mai trimețe la ocnă pe alții.

MIHAIL STELESCU

NOTE

■ Deoarece Panait Istrati este grav bolnav, suferind de congestia ficatului, colaborarea d-sale se întrerupe până la însănătoșirea deplină.

Urăm marelui nostru prieten o cât mai grabnică restabilire.

■ Dintr'un accident neobservat, poezia INSTANTANE PREFERICE, din pagin 3-a a apărut într'unele exemplare semnate Mihai Ștefan, în loc de CRISTIAN SĂRBU, cum normal ar fi trebuit.

Rugăm să se facă rectificarea de oviniță.

George Acsinteanu: „Convoiul flămânzilor” roman Edit. Cultura Națională

Incă de cum deschizi cartea și ti-ai fixat privirile asupra primelor capitole, ei contact cu realitatea brutală a vieții, în care elementul român liuresc, se mistue în cea mai cumplită mizerie fizică și morală.

Sunt pagini de o adevărată și intensă trăire tragică a unei societăți în însăși defecțiunea ei, în cari valorile sunt lăsate la voia întâmplării iar energiile să se macine inutil într-o contemporaneitate bolnavă până la dezagregare.

Traian Bacria, nu e numai un erou de roman, ci oglinda fidelă în care se reflectă strâmb, șters și descompus, o generație tânără, dornică de lumină, de adevăr, de frumos, dar asvârlită în cea mai neagră mizerie morală.

Întotdeauna, timpurile au făcut apel la forța morală a tineretului. Și astăzi la fel. Dar el, de unde să și-o ia? Din ce izvoare, din ce surse nepeizabile?

Din exemplu cotidian al nepăsării și foamei? Cel mult un sentiment de revoltă. Însă nici acest sentiment nu mai poate avea loc într-un suflet epuizat. Căci iată: „Când trecu pe lângă o brutărie, d'abia se mai putu ține pe picioare. Mirosul cald al pâinii, scoasă atunci din cuptor îl ameți. Se lipi repede de zid, lângă vitrina încărcată cu franzele și duble. Simțea că se sfârșește. Nu mai putea să se miște. Fiuța toată îi era răscolită de mirosul cald al pâinii.

— Foame, iar ai de gând să mă chinuiești?

„De groaza vedeniilor, Traian se adânci în sine și improviza o contemplație în vid, ca să nu-l observe trecătorii, atât de deși pe străduța aceasta, din apropierea halelor. Se munci din toate puterile să se fină treaz, neatent la rumeneala frumoasă a pâinii. Totuș, fără să vrea, și cugetul și sufletul și toată atenția îi erau concentrate la o bucată de pâine, la o căt de mică bucată de pâine.

„Îi veni în gând îndemnul să ceară. Să ceară? Să cerșească? Da, da. Să ceară!”

Da, da! Iată la ce atitudine morală suntem aproape cu toții împinși.

Traian, obține pâinea, fără să ceară prin grai ci din ochi, tăcut. Vânzătorul îl înțelese și i-o dă tot astfel, tăcut. La rândul Traian o dă unui cerșetor, ca apoi:

„Absent aproape de orice gând care să-l revolte, negăsind în marea lui mizerie și scârbă nici o frântură de ură, Traian avea în momentul acesta o singură dorință, care îi săcăia cerul uscat al gurii: să strige limuzine! or strălucitoare, care treceau pe lângă el alene, conduse de mâini înmănușate:

— La o parte! Trece convoiul flămânzilor!

„Nu rosti nici aceste vorbe. I se păreau de prisos. Ar fi însemnat să fie revoltat. Și nu voia aceasta. Ar fi fost ridicol. Și apoi, totul s'ar fi redus la o inutilitate seacă. Inutil... inutil ca și viața de câine pe care o ducea acum, hoinar printre gunoaie, cerșetori și stârvuri de gând.

„În fața Institutului Medicolegal, Traian se opri. Inconștient ca și când i-ar fi arătat unui prieten, care îl întovărășea, ridică degetul:

— Iată cza și îndestularea ta!”

Da! Aceasta este perspectiva care se deschide macabră și cinică în fața pietii celor mai buni dinire noi.

Hotărât eroul încearcă sinuciderea, trăge de trăgaci, odată, de două ori, dar revolverul nu-i ia loc; a treia oară, apar niște copii sări stăvilească gestul și săi prelungească exodul.

Reproducem ultimele rânduri din capitoul „Pâinea era caldă”,

în care stilul autorului, i-atât de natural și simplu, că nu se poate să nu te impresioneze prin frumusețea lui.

„Frunzișul verde se dădu la o parte. Doi copii îmbrăcați în alb năvăliră în poeniță, după un fluture care căzu la picioarele lui Traian. Unul din copii se aruncă după el cu pălăria. Când dădu de picioarele lui Traian se sperie. Observă că omul stă nemișcat, cu un pistol fixat în piept, vru să șipe. Celălalt însă mai îndrăzneț, privindu-l lung cu o lumină adâncă în ochi, îl întrebă cu o voce neobișnuit de serioasă:

— Ce faci matala aici?

Lumina ochilor albaștri pătrunse în sufletul lui Traian, ca o fâșie de astru nou... Tresări ca dintr'un coșmar. Toată ființa îi era înflorată. Copilul, care căzuse după fluture, se sculă și începu să se retragă sfios. Celălalt îl mai întrebă, tot sever:

— Dumneata, nu vorbești? Nu vrei să ne spui ce faci?

„Ce face el aici? Ce face... He! Ce face!... Nimic nu face, nimic! Se joacă, dragii mei. Se joacă singur. De-a pistolul, de-a inima, de-a moartea, de-a gândul... He, he, he, dragii mei, se joacă...”

Plecând de aci, Traian dă peste o ceată de studenți cheflii, cari îl târâsc la „Colonade”. Printre ei se află și verii lui, bogați și nepăsători de grija zilei de mâine cât și de soarta lumii din jurul lor. Sunt oamenii politici de mâine. Ei nu își pun probleme, ei nu-și fac visuri. Au conștiința fărîl lor pe care banul le-o dă din belșug. Scârbit, pleacă să-și ducă mai departe izolarea și chinuitorăa foame. Nimereste, târziu, într'un local de noapte de pe Lipscani.

Comandă și mănâncă în neștire, ca un nebun, în schimb revolveiului în loc de plată. Tot aci cunoaște o femeie care-l va urmări și va schimba felul vieții mai târziu. „Laura”. E una din acele femei naufragiate în cea mai oribilă cloacă a vieții, dar tocmai prin aceia păstrându-și un suflet bun. Ea vrea să-și lege soarta ei de-a lui, dar Traian cade greu bolnav. Cu foarte multă greutate e redat vieții. Este aci un capitol

în care moartea ia consistență poetică între halucinație și realitate.

Insistențelor Laurei, Traian scapă cu viață. Tot grație ei e numit asistent universitar.

Până aci e o impletire minunată de întâmplări cari hotărăsc și călăuzesc viața eroilor, cu atâta veridic, încât ne întrebăm: Cine poate spune că-și trăește viața lui proprie?

Totuș în acest vârtej amețitor al împrejurărilor, oamenii își duc mai departe entitatea firii și caracterului lor cu tot tragismul. Și tocmai prin aceasta d. George Acsinteanu se evidențiază ca un autentic scriitor care a pătruns viața sub toate aspectele și în toate profunzimile ei.

Însă, ceata opera are slab, numai ca aparență, e tema reînnoierii elementului studios la locurile de unde a plecat.

Traian, care credea că s'a desrădăcinat definitiv de locurile natale, petrecându-și convalescența acasă la țară, vede cum satul se nărue sub o nouă burghezie ce se ridică din însăși elementul țărănesc, cu mult mai hapsănă și lipsită de scrupule ca ciocoismul de odinioară. Politicul a corupt viața blândă și creativă, îndepărtând și pe țaran, și pe preot și pe învățător dela uneltele lor.

Înapoi, acasă, acum cât mai e vreme, acum în ceasul al unsprezecelea, e strigătul care se înalță luminos pe buzele lui și care pune stăpânire pe el ca un nou crez, ca un nou ideal

E tălmăcirea și limpezirea unei probleme de acută actualitate. Numai astfel e posibilă salvarea dela peire a unui neam și numai astfel se va risipi marele convoi al flămânzilor.

Pătruns de această idee, el își dă demisia din universitate, îndemnând și pe studenți să facă același lucru.

În modul acesta, d. Acsinteanu ia romanul d-sale dintr'un anumit mediu și-l proiectează pe un vast cadru social. Și meritul e cu atât mai mare, cu cât e scris simplu, fără prețiozități, însă viu, colorat și omenesc. mai ales omenesc.

BARCOSTAN

NEAMULUI MEU

O! Neam al meu...
Tu, încercat năprasnic
De vremi și Dumnezeu
Tu, azi, stăpân puternic
Al propriului tău vis,
Nu vezi ce groapă-adâncă
Tu singur și-ai deschis?
Te lăfăiești netrebnic
În splendida ta slavă
Și visul și-l fărâmi
În pulbere și pleavă!
În fruntea ta, alege
Din răi pe cei mai răi
Destinul să și-l poarte
Pe 'ntortochiate căi!...

În timpul care trece
Mereu ne'ndurător,
Cum vrei tu, neam al meu,
Să fii triumfător,
Când cei mai buni din fil tăi
I-asvârli pe brațe de călăi,
Îi chinuiești,
Îi prigonești,
În țara lor îi faci streină
Și le azezi de frunte
Cununa grea de spân!...

Iar câți mai duo o viață bravă,
Le'ntinzi paharul cu otravă,
Și nu gândești că la nevoi
Veți duce lipsa de eroi!

O! Neam al meu!
Ce Dumnezeu
Te-a urgisit,
Te-a oropsit?...
Nu-ți văd bărbații
Mult luminații...
Nu-ți văd ploșii...
Nici credincioșii...
Trivesc adânc în viitor
Și mă'nfior
De soarta rea
Ce vei avea!
De mila ta,
Se rupe 'n mine inima,
Și uit că pentru tine
Și eu am suferit,
Că m'ai disprețuit,
Că sufletul mi-ai zdrențuit,
Și rog pe Dumnezeu... și-l chem...
Să nu te-ajungă-al obidiților
blestem!...

CONSTANTIN BĂRCAROIU

Considerațiuni asupra „Parvenitismului”

Stăpânitorii noștri de pe vremuri au fost fără îndoială oameni deștepti și cinici, când au reușit prin educația proastă ce ne-au dat, să ne conducă fără crâcnală din parte-ne. Astfel au umplut capul părinților noștri, printre altele, cu stima următoarelor cuvinte: rușine, frică, modestie, idealism, respect (în care intră respectul averii, a poziției sociale, a vârstei) și cu scârbă față de următoarele: parvenit, arivist, îndrăzneț, aventurier, gălăgios, pușlama, materialist.

„Rușinea” a făcut ca generații întregi să trăiască fără curajul unei opinii și fără dinamica revoltei. „Frica”, ne-a murdărit comoara proverbelor cu acel „capul plecat nu-l tae sabia”, care a întârziat evoluția firească a unui neam superior. Permițând o viață liniștită tuturor canaluilor cari ne-au condus. „Modestia” a avut darul de stupefiant, tăind din aripile avântului creator al generațiilor ce s'au succedat. „Respectul” a născut „căciuleala” țaranului nostru, a omorât în tânăru simțului critic obligându-l să creadă în falsa premiză a superiorității calitative a vârstei, falsificând democrația românească și creind idoli de carton. „Idealismul” a mărit plotele tinerilor, sistând orice tendințe în spre realizări concrete.

Dar în timpul acesta ce luileam?

Huleam „parvenitul” adică pe acela care reușea să nu-i fie rușine de mincă, să nu aibă frică de inițiativă, să nu fie modest în cererile drepte și să nu aibă decât respectul mincii, al dreptului și al însușirilor creatoare. Huleam „arivistul” care era un sinonim al parvenitului. Consideram „aventurier”, „gălăgios” sau „muslama” pe oricine ar fi îndrăsnit să șfarme tabutul prin care poziția socială domina munca și spiritualitatea. Huleam „materialistul” adică uram pe individul care privea concret și vroia să se realizeze.

De ce această paradoxală situație?

Deoarece acei cari voiu ne-au educat prost, au falsificat conținutul cuvintelor. Desigur că a avea rușine, a fi modest, a fi frică și a respecta, în înțelesul lor pozitiv, au calitate egală cu oricare din cuvintele dicționarului românesc. Același lucru se întâmplă cu cuvintele hule. Dar nenorocirea mare înce-

pe în momentul când cuvintelor li s'au dat conținuturi simbolice, infiltrând în minți ca ale poporului nostru încă nefrământate de îndelungate procese de cultură cuvinte intabulate în negativ sau pozitiv.

Sunt de acord în a crede că poporul românesc se găsește din punct de vedere social la o cotitură critică. Acordul meu se întinde până la unele considerațiuni asupra răului pe care-l suferă acest popor de la puhoiul de străini cari îl speculează. Dar de aici până a ne plânge că, în casă la noi, străinul ne concurează și că alt mijloc de a lupta decât măturuolul nu se află, există un dezacord.

Adică sunt de părere că am refuzat continuu și cu obstință să înțelegem calitățile reale ce necesită triumful în viață. Ne-am complăcut în găsirea formulelor morale ascunzătoare de pasivitate. Viața pentru a fi învinsă, cere calități pe cari românul le are din plin, dar a căror existență i-a fost ascunsă de cei care-l stăpâneau. Tara are necoz de luptători, nu de protestatori. Pentru luptă, idealismul îți va servi drept năzuință, rușinea de înfrângere îți va da puteri și dărzenie, frica de învingere îți va naste îndrăzneala și numai astfel vei parveni spre victorie, iar victoria astfel obținută va trebui să materializeze toate năzuințele conduse până atunci de ideal.

După cum s'a putut vedea, a celeași cuvinte vor avea un alt conținut, aparținând unei etice adevărate. Posesori al unor avari înțelesuri, lupta cu străinul va fi mai ușoară, fiindcă vom lupta cu aceleași arme. Vom poseda armele vieții, și numai așa vom merita victoria.

Frământarea aceasta nu e nu mai a noastră. În multe țări din Europa și mai ales în America, problema armelor pentru cucerirea dreptului de a trăi se pune cotidian.

PAN VASILE VANDORO

MAC CONSTANTINESCU

Fecioara cu colomba

REVENDICĂRILE DREPTULUI LA MUNCĂ

POLITICA MUNCII NAȚIONALE Anterul lui Arvinte la P.T.T.

Răsfoind presa și tot ce se scrie despre durerile și nevoile poporului românesc, din ultimul timp, ajungi fără multă greutate la constatarea îmbucurătoare a creșterii națiunii încă gândeste, ju decă și veghează.

Ne punem însă întrebarea legitimă și cu mare îngrijorare pentru destinul și căile de dezvoltare a năzuințelor românești: de ce se sfarmă frumoasele gânduri și teluri pe care poporul le vrea realizate ca o contribuție la consolidarea păcii și la întronarea bunului trăi, în ritmul civilizației și progresului tehnic al omenirii?

Am afirmat și susținut în altă parte că atâta timp cât statele își apără dreptul la viață, pe principiul naționalităților, nu se poate vorbi de organizarea muncii naționale decât pe principiul dreptului la munca națională a cetățeanului de băștină. Nimeni în țara noastră nu s'ar fi opus la această organizare, dacă guvernele cari s'au perindat la cârma statului, ar fi dat importanța necesară și de primă ordine factorului muncă, în sens constructiv iar nu speculativ.

Trebuie să fie ceva vițios în organizația politică a Statului și acestă se desrînde din însăși contrastul dintre cum se gândeste și cum se desfășoară.

Esti liber să gândești, însă la înfăptuire esti supus atator influențe străine de năzuințele cari stau sugrumate în sufletul acestui popor.

Conștiința fortei organizate este atât de slabă la noi, încât ea este înfrântă la fiecare pas, de interesele cu totul opuse interesului general al națiunii.

Deaci reese marea sau mai bine zis prăpăstioasa deosebire în programul unui guvern și realizările lui. Programele sunt făcute să răspundă năzuinței de realizare a binelui social în ordinea de stat național; iar acțiunea de guvernare răspunde numai la năzuințele meschine ale partizanilor politici! Deaceia organizarea muncii românești a rămas totde una un simplu deziderat de ultima oră.

Poporul românesc se simte surmărat în cadrul muncii naționale, de către elementele străine subordonându-se, voit sau nevoit acestora.

Dreptul la muncă al națiunii ne cere astăzi să luptăm cu hotărâre și puteri indoite, pentru redobândirea la o viață nouă a poporului român, viață bazată pe entuziasmul creator, pe conștiința de sine, pe valorificarea și dezvoltarea bogățiilor sufletești, care până azi au fost subordonate exploatarea bogățiilor materiale în folosul capitalului străin și elementelor hrăpărete care i-au stat în cale.

Românul în țara lui nu trebuie să se simtă și nici să fie pus într-o continuă inferioritate față de elementele minoritare.

Este o gresală îndrăzneată de a se strecura în sufletul poporului român lipsa de încredere în superioritatea, sulețea și puterea lui de muncă.

În situația de azi elementul românesc se simte stânjenit în dezvoltarea economică și socială, rarea dreptului la muncă, prin organizarea ei. Prin ce întuneric a trecut conștiința poporului ro-de elementul străin.

Cărul fapt se datorește aceas-ta? Numai lipsei de solidaritate și de dragățire în politica țării.

care dintr'un început trebuia să fie politica afirmării și apărării muncii naționale. Fiindcă o națiune care nu se îngrijește de fortele ei de muncă, mai curând sau mai târziu va fi silită să facă politica de renunțări în toate domeniile. Cam aci am ajuns; deaceia strigăm și legiferăm „protecția muncii naționale“.

Nu de protecție trebuia să ne îngrijim ci de afirmarea și apărarea drepturilor muncitorului român timp de 15 ani, pentru ca să ajungem să cersim protecția muncii, cu toate formulele ei?! Înțelegem să ne fi cerut străinii protecție pentru munca lor, iar nu românil.

Fiindcă au fost și sânt atâtea stăini în țară, cari niciodată nu s'au întrebât dacă au dreptul la muncă în România? Au venit aci într'o colonie de muncă și au rămas aci, fiindcă n'au cunoscut ce-i aceia acordarea dreptului la muncă în bărăganul politic al României mari, — unde șperțul este principiul de viață al politicienului și favoritismului în care ne comolacem.

Iată de ce fâsnește ca flacăra din sufletul nostru — în mijlocul luptei ce ducem pentru dreptul la muncă — acel strigăt de redobândire a conștiinței românești.

Incredere în noi înșine, munca, organizare cinstită, ordine și disciplină, acestea sunt marile puncte de cucerit pentru salvarea românismului.

DEM. C. MILOZI

A ajuns în Corpurile legiuitoare și se discută, bugetul P. T. T. Trebuie deci să-l răsfoim, cu atât mai mult cu cât o anexă a acestei instituții, Casa de Credit P. T. T., a ajuns de mult și public de ocară, cuib de matrapazlăcuri.

Ne-am aruncat ochii, lirisc, asupra cifrelor cari pecetluiesc existența micilor P. T. T-iști — cifre cari însumează munca câinească a celor mici și mulți, căci cifrele cari îmbuibă osânza celor mari, real nu le vom putea cunoaște niciodată deoarece cifrele bugetare sunt copios ornamentate cu diferite, diverse, misii, jetoane, etc.

Să puricăm cifrele și să vedem și ce „a îndrăznit“ să ceară dela conducători, personalul interior P. T. T-ist.

1) Personalul interior P. T. T. a avut destinat în bugetul trecut — pentru îmbrăcăminte și încălțăminte, (uniiforme) — suma de 3.000.000 lei. Suma aceasta, destinată să cărpească abea îmbrăcăminte și încălțăminte a peste 10.500 P. T. T-iști inferiori ar trebui nu micșorată — ci mărită, Modești P. T. T-iști inferiori cer ca să nu le fie micșorată.

Credem, că suma se va menține cu atât mai mult cu cât nici suma de mai bine de 2 jum. milioane ce însumează jetoanele celor „a'eși“ nu va fi micșorată.

2) Pentru „scrisorile exprese“ P. T. T-ul percepe cetățeanului o supra taxă din care până mai ar

cum 2-3 ani se plătea factorul care o distribuia, cu 5 lei de fiecare. Anul trecut deși P. T. T-ul a încasat supra-taxa acestor scrisori, nu a dat distribuitorilor acestor scrisori nici un ban, ci i'a obligat să presteze serviciul suplimentar și gratuit, deși în buget era prevăzută o sumă cu care ce s'a făcut oare?

P. T. T-iștii inferiori cer să se prevadă și să li se acorde și lor plata scrisorilor exprese, predate cu atât mai mult cu cât pentru acestea mai există(?) un credit de 700.000 lei.

3) Atât de vorbită Casa de credit și ajutor P. T. T. și soc. funcționarilor superiori P. T. T., primesc anual câte o subvenție de 100.000 lei. Personalul inferior își are și el o asociație profesională, vrednic condusă, care luptă și apără interesele celor 10.500 umili și supuși slujitori P. T. T-iști. Aceștia cer să se acorde și asociației lor subvenția respectivă.

Nu știm dacă îndrăzneala de a cere de la mai marii lor puțină omenie și mai multă înțelegere, va avea rezultatul pe care ei îl așteaptă cu atâtea înfrigurare.

Credem mai de grabă că pentru îndrăzneala lor de a cere vor fi pedepsiți căci numai cu restricții la cei mulți se poate balansa copiozitatea celor puțini...ca și în povestea cu anterul urde își tăiau poalele ca să portă avea „Jață“ gulerele.

Noi așteptăm „cu încredere“ rezultatul cărpelii.

MARIUS BEJAN

Cine provoacă muncitorii

Printr'o greșită politică financiară guvernul de azi, a reușit cu o simplă lovitură să ridice indicele de scumpete cu 30 la sută. Viața s'a scumpit brusc și de aceia nemulțumirile muncitorilor insuficient salariați ne apar juste. Grav e, că Statul nu recunoaște greșeala și nu intervine multumitor. Astfel să luăm ca exemplu conflictul de muncă dintre CAM (Salinele Statului) și muncitorii.

Scumpindu-se viața, muncitorii dela Saline au cerut să li se ridice salariile în așa fel, încât să le dea puțină să trăiască — dacă nu mai bine — cel puțin

tot ca și înaintea scumpirii vieții.

La un indice de scumpete de 30 la sută au cerut o spor de salariu de 20 la sută, (celelalte deziderate sunt infime — nu insistăm) și totuși reprezentanții C. A. M. au refuzat net ba mai mult încă având ghiara liberă, la prelungirea pe un an a actualului contract au adus o clauză draconică: contractul poate fi reziliat oricând, fără preaviz de oricare din părți. Nu insistăm prea mult asupra acestei clauze menită să pue muncitorul la cheremul spoliatorilor dar remarcăm că, mizeria spre care e târâtă muncito-

rimea, nesiguranta zilei de mâine due inevitabil la dezastrul de care nu vor mai fi vinovați ei, ci numai acei cari cu asemenea „clauze“ își minează propriul lor palat.

Cu o clipă mai înainte, cu sinceritatea izvorâtă din adâncă cu noaștere a muncii pe care o prestăm, din toată puterea sufletului nostru, cerem conducătorilor destinului acestei țări, să sprijine cinstit și înțelegător, munca națională, și să o protejeze împotriva capitalismului parazită, care nu aduce brațelor decât ruină și desnađejde.

I. OLTEANU

Trubuna liberă a muncitorului

Organele fiscale din Brăila au avizat syndicatele muncitorești că muncitorii cari nu-și au plătit impozitele să fie excluși dela lucru. Față de gravitatea acestei măsuri s'a convocat o adunare de mare protest împotriva acestei decizii arbitrare.

Ne unim și noi protestul dinaintea acestei samavolnicii proaspete a guvernului și îndemnăm forurile muncitorești conducătoare să fie mai intransigente în apărarea drepturilor muncitorilor. Pentru că este o crimă împotriva însăși existenței statului nostru, cele ce se petrec la Brăila.

Tot la Brăila, s'a cerut de către Sindicatele muncitorești reducerea numărului muncitorilor, din cauza inactivității din port. Comisia muncii a aprobat acest tablou de reduceri: 530 căruțași, 500 de manuali, 450 de elevatoriști, 300 de docheri, 150 de ru-jari, 150 de robași, 43 de lopătari, 25 tăvălugari, 25 secăreni, și 15 ciurari.

Iată ce măsură de apărare ia Sindicatul muncitoresc din Brăila pentru membrii săi, care se spetesc în cotizații și indoparea cu teorii!! În loc de o luptă dărză pentru crearea posibilității de reducere a șomajului, Sindicatul muncitoresc asvâră pe drumuri două treimi din muncitorimea brăileană, copiind în acest fel manerele burghezo-capitaliste, împotriva cărora se rătoesc numai la ședințele de comitet.

Protestăm cu vehemență și cerem în numele dreptății și al justiției, ca trierea să fie începută cu „tovarășii“ din comitet, secăturile frunțase: Stoica Mihalea, Rahoveanu și ceilalți, care trăesc înșelând sufletul muncitorimii brăilene.

Așteptăm și cerem, energic, sancțiunile necesare.

La Buhuși se petrec lucruri grave. Pe negândite direcțiunea fabricii a dispus inexplicabil, reducerea salariilor muncitorilor cu 50—60 la sută tocmai acum când indicele de scumpete s'a urcat cu 30 la sută.

Cu ce scop... Suspendăm această întrebare fără răspuns, pen-trucă :

Muncitorii s'au prezentat direcțiunii fabricii pentru a trata. Acolo: Intransigență.

Intransigență explicabilă la cei 30 de directori toți îmbuibăți cu globala sumă de 2.555.000 lei lunar în timp ce muncitorii, adevărații producători a celor 50.000 mtr. stofă, zilnic sunt siliți să înghită în sec și să primească — după noile aranjamente — 30—50 lei zilnic.

Muncitorii s'au adresat — delegație și memoriu, — inspectorului de muncă (Bacău): Tăcere de moarte.

Muncitorii au amenințat cu greva de protest. Știți rezultatul?

Direcțiunea s'a grăbit să închidă porțile fabricii, siluind muncitorilor dreptul la preaviz. Autorități locale — menite să vegheze interesele muncitorești — nu se văd, cele dela centru nici n'aud.

În timp ce, — în parlament, Ministrul Muncii și subsecretarul de resort fac temenele de dragoste pentru muncitori, la Buhuși 4200 lucrători sunt siliți să se aple în a 27-a zi de grevă.

4200 muncitori așteaptă zădărnice ca cei în drept să se serizeze și să aplaneze un conflict de muncă.

Lângă ei, comuniștii și gardiștii pescuiesc în apă turburată.

Iar ministrul muncii se plânge prin comunicate, că nu au reprezentanți muncitori, cu care să trateze.

Muncitorii dela Buhuși nu pot spune nimic?

BRANDUȘ

Compoziție

Buletin intern

Se votează bugetul. Ce ușor e să dai impresia de echilibru pe hârtie. Ce ușor să minți, când ești ce vor suferi, nu știu să citească între rânduri. Economii, rândulă, cînste. Iată cuvântul de ordine pe baza căruia trebuia clădit acest buget. Frumos, ideal chiar. Aceste principii însă se cer numai poporului nici de cum însă Statului. Economii numai ai dreptul să faci la material, fără a prejudicia și mai mult organizația de Stat atât de subredă. Rândulă ar trebui începută în grajdurile lui Augustus începându-se dela serviciile cele mai mari și coborînd treptat în jos. Iar cînste s'ar cere să fie aplicată tot dela Stat în particular. A întrebuița fondurile destinate pentru amortizarea rentelor de improprietăți-re la alte scopuri, a mănca fondul pensilor și a purta ani de-a rândul pe drumuri pe dăunații de război, cu sentințe definitive, fără a le arunca măcar o fărâmiță din miliardele totuși făcute, a nu le înscrie în buget, cum nu sunt inscrie nici datorile către furnizori, due la întrebarea de ce n'ar face și partenerii la fel. Dacă ar face-o un Ștan sau un Bran ei ar fi țărăni din Parchet în Parchet și ar infunda închisorile din toată țara. Impozite noi ne amenință scumpind viața. Mijloacele de trai scad, taxele pe articolele de consumație cresc; se vor pune actele noi și mai presus de toate se vor înființa și impozite pe imobilele noi clădite care au fost construite tocmai pentru că au fost scutite pe zece ani. Aceste impozite vor avea ca efect să scumpească chirile, să oprească alte construcții împiedicînd banii ce mai zac prin saferi sau case să dea de lucru la atăția muncitorii, comercianții sau fabricanții.

Sub aceste auspicii se deschide noua an financiar. Numai puțin turbare însă este și situația politică. Lupta se dă între două tabere: pe de o parte actualul regim împrejurat căruia gravitează și vor gravita acei oameni sau fracțiuni de partide care nu mai au mare lucru de pierdut și cari s'ar preta la orice compromisuri de idei de ideologie sau scaderi morale, numai să dea de putere; iar pe partea cealaltă Partidul Național Tărănesc cel al Poporului și cel Liberal condus de d-l George Brătianu. Deși poate programele sunt diferite ei merg același drum pentru a împiedica șoaptele și clocoțelul însă în surdina să izbucnească în contra agitatorilor, a regisiorilor și agitatorilor politici fără căpătâi sau Patrie, cîntînd a drena aceste nemulțumiri pentruca ele făcîndu-și același efect să nu distrugă inconștient vrute și nevrute.

Peste câteva zile vom avea clarificată și situația din punctul de vedere Vaida.

Reclama gălăgioasă pe care și-o face, este arma celor slabi. Cum sunt și asasinatelor sau întrebuițarea mijloacelor excepționale. Peste ele toate însă conștința românismului ce se tresește tot mai mult își va întinde mîna protectoare dar și mustrătoare și într-un timp apropiat, prin muncă, cînste și dreptate va ști să răsplătească sau să pedepsească toate faptele și pe toți.

C. O.

In jurul încercării de asasinare a Directorului nostru

Am reprodus în numărul trecut scrisoarea primită care ne-a pus pe urma planului de asasinare a directorului nostru de către oamenii lui Codreanu.

Constantinescu-Telega după ce a făcut declarațiile complexe a fost urmărit de codreniști pentru a fi intimidat.

Un codrenist A. Serafim a și fost la el acasă în Popa Tatu 90 pentru a-l „invita” în fața unui tribunal excepțional pentru „trădarea” comisă. Desigur, Constantinescu nu s'a prezentat și s'a cerut sprijinul autorităților pentru apărarea vieții lui.

Cercetarea cazului de către consiliul de război a fost deferit Parchetului civil care va începe în curînd cercetările.

Nu știm dacă această inceti-

neală a cercetărilor se datorește formelor obișnuite sau unor influențe oculte ca să se dea timp instruirii tuturor pentru a șterge orice posibilitate de altă dovadă.

Noi însă vom merge până la capăt.

Trebuie să se termine odată cu sistemul haiducesc de a fi mereu amenințat cu moartea dacă nu ești pe placul cuiva. Nu vom face reportajii kilometrice ca să ocupăm pagini întregi cu această chestiune. Cititorilor noștri le vom relata numai faptele cronologice și mersul lor, încolo continuăm pe linia trasată cu aceeași tinerete, cu același suflet încrezător în binele acestui neam și pentru izbînda românismului.

Politica Germaniei

Tot mai clar se desprinde din figurile marilor oameni politici ai generației contemporane personalitatea lui Adolf Hitler.

Tratatul impus Germaniei la Versailles în 1919 a avut tocmai un efect contrar celui scontat.

Desmembrarea Germaniei, prin introducerea plebiscitelor și favorizarea separatiștilor, nu s'a produs.

Anumite umilinte din partea unor state reprezentate la Liga Națiunilor, umilinte accentuate din partea celor mai nechemati a dispune de soarta națiunii germane, nu au produs efectul dorit. Din acest complex de acțiuni conduse de marile puteri după 1919 față de Germania, s'au născut bazele forței incontestabile a Germaniei condusă astăzi de Hitler. Dovada cea mai elocventă că nici suferințele fizice nici cele morale nu pot demoraliza un popor sănătos. Până la victoria lui Hitler, Germania a trecut prin multe faze corespunzătoare sistemelor politice experimentate de conducătorii ei vremelnici. Am avut todeauna în acea perioadă impresia a vedea un leu dotat cu o răbdare uimitoare, față de hărțuile permanente ale unei pleiade de animale neputincioase.

Prima grijă a conducătorului actual a Germaniei a fost consolidarea internă. Toate atacurile și rătăcirile fabricate de evreii lumii întregi contra Germaniei, au eșuat. Este adevărat că în timpul evoluției consolidării interne a regimului Hitler, s'au petrecut în Germania fapte condamnable.

După doi ani de operațiuni interne, iată astăzi Germania iarăși pe primul plan al politicii internaționale. Și aci se desemnează o consecvență în raport direct cu origina causală a nașterii hitlerismului. Dacă nu triumfa Hitler, triumfa în Germania comunismul. Consecințele unei victorii comuniste ar fi fost incalculabile pentru Europa. Este deci evident că orientarea politicii externe a Germaniei trebuie să aibă ca bază combaterea exponentului autorizat a comunismului. Exact așa este. Adolf Hitler lucrează pe o linie mare. Diplomații de rând din toate țările, adică acei lei mondeni de saloane cu concepții limitate sau fără concepții, au crezut, că Hitler s'ar orienta direct contra celor care au cîntit teritoriul german.

Tocmai contrariul se adevărește. În Germania nimeni nu vorbește de Alsacia și Lorena. Animozitățile germano-polone, în apogeu după plebiscitul silezian, au adormit.

Tratatul dela Versailles, alias principiile lui Wilson, au decretat drepturi popoarelor oprimate. Pe lângă multe lacune, acest tratat a uitat existența celor 43 mi-

lioane de ucrainieni, răspîndiți astăzi în trei state europene, formînd însă un block geografic.

Iată punctul unde operează astăzi Adolf Hitler.

Franța, adusă unde a fost adusă de politica engleză datorită tendințelor prea accentuate de predominanțe în Europa, s'a grăbit să caute o alianță cât mai strînsă cu Rusia Sovietică. Concomitent, un alt grup de state mai mici, este pe cale a fi aruncat în aceleași ape politice a sovietelor.

Cu tot scandalul și alarma unei anumite prese, nimeni nu se gîndește serios la războiul, cel mai puțin desigur Germania. Dacă politica germană caută o contrabalansare politică în Europa și dacă speră să-și îndeplinească scopul prin anumite jaloane puse astăzi printre ucrainieni, nimic mai normal. Pe noi românii, mîine direct interesați, nu ne poate decît bucura această inițiativă.

Statele mici nu sunt decât pionii în jocul politic al marilor puteri.

Imperativele economice, singure în drept astăzi a da o orientare politică unei țări, nu sunt respectate de anumite țări mai mici la care făceam aluzie mai sus. Adesea orgoliul unui singur om, sau tradiția învechită a unui grup restrîns de oameni pot falsifica temporar calea normală a unor țări aflate încă în plină prefecere. Totuși, mai tîrziu sau mai devreme, interesele mari economice vor desemna fiecarei țări calea unde trebuie s'o ducă interesul superior.

Germania dacă va dovedi că duce o acțiune generală diplomatică bazată pe realități controlate, va putea readuce anumite simpatii generală diplomatică bazată pe realități controlate, va putea readuce Germaniei anumite simpatii încă adormite, chiar acolo unde oportunismul și lașitatea unei clase încă dominante dar putrede, au falsificat temporar atmosfera.

Discriminarea, între fondul real și aparența înșelătoare dar perfidă a politicianilor și gazetărilor din diverse țări, iată sarcina care incumbă factorilor autorizați germani, însărcinați în străinătate cu reprezentarea intereselor Reichului al III-lea.

SERGIU LECCA

UZINA și Universitatea sînt astăzi două tiranii. deopotrivă de nedrepte cu cei slabi. Lucrătorul și studentul trebuie deci să-și dea mîna, ca să se scuture de „dinastii” cari terorizează munca manuală și cea intelectuală.

EXTERNE

Vizita d-lui Eden la Moscova s'a terminat cu elogii mutuale și cu confirmarea dorinței de pace. S'au făcut comparații de interese și cu siguranță s'au pus baze comerciale și de mari afaceri. Nu s'a schimbat însă nimic în ce privește politica viitoare a Europei. Dacă Rusia, cu toată forța ei aviatice și teritorială face declarații sincere de pace și va căuta s'o menție cu tot dinadinsul, se datorește faptului, că au la Răsărit pe Japonezi, la Apus pe Germani și Polonezi și în lăuntru graniței lor un regim Puțin cam subred. Polonia nu a dat răspunsul pe care îl scontă Anglia, nefiind prielnică Pactului Oriental. Ea își duce o politică absolut independentă și din cauza situației ei geografice trebuie să se aibe bine cu vecinii ei fără însă a se infeuda nimăgui. Toate aceste călătorii informative sunt precursoare Conferinței dela Stresa, unde se vor iscăli noi pacte de securitate, cu sau fără Germania, unde se va protesta cu vehemență contra violențelor și nerespectării tratatelor cu aceleleași efecte ca toate Protestele ridicate în fața Ligii Națiunilor dela război încoace. Evoluția istoriei nu se poate opri în loc, ci numai adaptîndu-te ei, să caufi a trage maximum de foloase pentru țara ta.

Evident însă este că Germania prin actul ei s'a izolat indispuind mai toate țările. Din greșite informații diplomatice, dintr'o lipsă de psihologie și din structura intimă a firei lor preferă să bruscheze lucrurile decât să ajungă cu siguranță la același scop cu o zi poate mai tîrziu dar fără a-și aliena simpatii ce începeau să grăviteze spre ea.

În Grecia lucrurile nu s'au limpezit complet. S'a hotărât dizolvarea Corpurilor Legiuitoare din cauza numărului de simpatizanți venizeliști la Senat. Se vor face noi alegeri și modificarea Constituției spre a se hotărî viitorul regim. Se pun trei ipoteze: sau se va menține regimul republican, sau vor pași spre o restaurație sau vor fi obligați să apeleze din nou la un regim de dic-

tatură militară. Atîta vreme cât vor face politică și nu realizări, atîta vreme cât se vor îmbăta cu cuvinte și de fapte oricare, din aceste regimuri nu-și vor putea da roadele cerute.

Dictatura e bună cînd omul e creat de increderea Poporului și nu impus prin forță. Republica atunci cînd fiecare cetățean e conștient de datoria și drepturile lui iar monarhia cînd ai partide de control, puternice și independente în gîndirea și putința lor de acțiune.

În Spania iarăși și iarăși schimbări de guverne datorită faptului că unii doreau pedepsirea cu moartea a șefului socialist iar alții încarcerarea lui. Regimul va rămîne de dreapta, dar faptul că sunt prea multe fracțiuni încă neunite va menține timpuri turburi în această țară.

În Ungaria alegerile vor da majorității actualului guvern. Contele Bethlen însă nemai acoperind cu autoritatea sa pe d. Goemboes acesta din urmă va avea de luptat cu multe greutăți și mai ales cu revendicările de pămînt ale clasei rurale.

În orice țară însă am privi, vedem că neliniștea e datorată luptei surde ce se dă între concepțiile seculare și teoriile noi emise și concretizate de revoluția rusească. Până ce dintr'o parte și de alta nu se vor face concesii, până nu se vor amalgama și recristaliza principii noi, contra cărora mîntea se revoltă încă, din egocentrisme moștenite, vom asista la frămîntări și svărcoliri. Numai o luptă conștientă și cuminte, bazată pe valori naționale, va putea ținea în frâu o Europă decadentă și speculată de câțiva oameni sau interese fără nimic sfînt.

Altfel generațiile ce vor urma vor vedea cu groază rasele negre sau galbene stăpînînd lumea, căci la ei, care sunt pe panta ascendentă, intrigile și interesele oculte nu sunt încă o boală endemică. Oare teoria populației în istorie a lui Chamberlain, să fie o lege a naturii, ca legea gravitației?

CONST. CARAGEA

Autorități abuzive

Primum la redacție: Domnule Director,

Vă aducem la cunoștință următoarele:

M'am abonat la „Cruciada Românismului” acum vreo zece zile, până atunci îl citeam dela conștătenul meu Vasile Păduroiu, student care mi l-a recomandat și m'a povătuit să mă abonez. Am fost informat că mi-a venit primul număr Vîșeri 28 Martie, însă autoritățile comunale mi l'a sestras, DEASEMENA ȘI D. PADUROIU ESTE URMARIT ȘI I S'A PUS ÎN VEDERE SA N'O MAI PRIMEASCA. Cauza n'o știm.

D-lui student I. Păduroiu chiar i-s'au rupt unele numere, SFA-TURILE PENTRU TINERII CARE FAC ȘI NU FAC POLITICA, în ignoranța care îi caracterizează au spus că sunt articole cu caracter incendiar.

Vă rugăm a interveni ca să ouneți în vedere autorităților locale să ne lipsească de asemenea și să primim regulat gazeta.

Cu distinsă stimă.

DUMITRU S. BOBU
Comuna Gherăseni
Jud. Buzău

Atragem sever atențiunea acestor autorități abuzive asupra furtului ce-l comit, sustrăgînd gazeta unui abonat care ne-a plătit abonamentul. (Gazeta 1934)

stră are aprobarea de aparitie a Corpului II Armată No. 506 din 6.XI.1934 și e regulat trimasă la cenzură.

Gazeta noastră este înscrisă la Camera de Comert cu No. 12.755 din 9.XI.1934.

Deci orice intervenție a unor autorități în subordine e socotită abuz și rugăm pe cetitorii și abonatii noștri ca la primul ce se va comite de către v'r'o autoritate să facă plîngere Parchetului local și să ne avizeze spre a-i urmări și noi pe acești ex-croci ai banului nostru și al publicului.

„CRUCIADA”

Gazetă săptămînală
Redacția și Administrația
str. Emil Costinescu, 17
BUCUREȘTI, 6
Telefon 4-29-60

Abonamentul anual . . . . . Lei 100
Studentii și muncitorii . . . . . „ 75
Autorități și instituții . . . . . „ 1000
În străinătate . . . . . „ 500

Manuscrisele nepublicate se ard.